

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33025
Nom	Fisioteràpia en especialitats clíniques II
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1202 - Grau de Fisioteràpia	Facultat de Fisioteràpia	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1202 - Grau de Fisioteràpia	14 - Fisioteràpia en Especialitats Clíniques	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
FUENTES APARICIO, LAURA	191 - Fisioteràpia
PEREZ ALENDA, SOFIA	191 - Fisioteràpia

RESUM

L'assignatura Fisioteràpia en Especialitats Clíniques II guia l'estudiant en l'aprenentatge de l'avaluació i tractament fisioterapèutic en les coagulopaties congènites, el pacient oncològic, les afeccions uroginecològiques / obstètriques, així com en les amputacions i reimplants.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha requisits previs.

COMPETÈNCIES

1202 - Grau de Fisioteràpia

- Respectar els drets fonamentals i d'igualtat entre homes i dones.
- Reconèixer la diversitat, la multiculturalitat, els valors democràtics i la cultura de la pau.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar el treball.
- Saber planificar objectius de tractament en les afeccions reumàtiques i ortopèdiques, coagulopaties, afeccions oncològiques, uroginecologia, obstetrícia, amputacions i reimplants, a partir de la història clínica de fisioteràpia.
- Saber establir un pla terapèutic per complir els objectius proposats, a partir del diagnòstic de fisioteràpia, establert d'acord amb les normes reconegudes internacionalment i amb els instruments de validació internacionals.
- Saber aplicar les diferents tècniques fisioteràpiques de promoció, prevenció i conservació de la salut en les afeccions reumàtiques i ortopèdiques, coagulopaties, afeccions oncològiques, uroginecologia, obstetrícia, amputacions i reimplants.
- Saber realitzar l'avaluació del tractament fisioteràpic aplicat i elaborar l'informe d'alta.
- Saber valorar els resultats del tractament fisioteràpic.
- Conèixer i aplicar les guies de la bona pràctica clínica.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

En acabar l'assignatura l'estudiant serà capaç de:

1. Dissenyar un pla d'actuació fisioteràpic en les coagulopaties, afeccions oncològiques, uroginecològiques i obstètriques, així com en les amputacions i reimplants.
2. Avaluar l'evolució dels resultats obtinguts en el tractament fisioteràpic en relació als objectius marcats.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Fisioteràpia en coagulopaties (bloc teòric. 5 hores)

Tema 1. Generalitats de l'hemofília i altres coagulopaties congènites

Tema 2. Hemofília i aparell locomotor: lesions comunes

Tema 3. Fisioteràpia en les lesions comunes del pacient amb hemofília: I part

Tema 4. Fisioteràpia en les lesions comunes del pacient amb hemofília: II part

Tema 5. Prevenció i tractament de l'artropatia hemofilica. Fisioteràpia en la cirurgia ortopèdica.

2. Fisioteràpia en oncologia (bloc teòric. 4 hores)

Tema 6. Introducció i generalitats de la fisioteràpia en oncologia.

Tema 7. Fisioteràpia al càncer de mama.

Tema 8. Fisioteràpia en altres tipus de càncers.

Tema 9. Fisioteràpia en les cures pal·liatives.

3. Fisioteràpia en les disfuncions del sòl pèlvic (bloc teòric. 7 hores)

Tema 10: Generalitats de la fisioteràpia de les disfuncions del sòl pelvià.

Tema 11: Funcionalitat del compartiment abdomino-pèlvic.

Tema 12: Fisioteràpia en incontinència urinària i prolapses d'òrgans pèlvics.

Tema 13: Fisioteràpia en el trauma obstètric.

Tema 14: Fisioteràpia en el dolor pèlvic i les disfuncions sexuals.

Tema 15: Fisioteràpia en disfuncions del sòl pèlvic de l'home i del xiquet.

Tema 16: Fisioteràpia en disfuncions anus-rectals.

4. Fisioteràpia en amputacions i reimplants (bloc teòric. 4 Hores)

Tema 17. Introducció i generalitats de la fisioteràpia en l'amputat.

Tema 18. Fisioteràpia en el pacient amb amputació: I part

Tema 19. Fisioteràpia en el pacient amb amputació: II part.

Tema 20. Fisioteràpia en el reimplantació de membres.

5. Fisioteràpia en coagulopaties (bloc pràctic)

Pràctica 1: Introducció a l'ecografia múscul-esquelètica.

Pràctica 2: Exploració ecogràfica de les lesions comunes en el pacient amb hemofília.

Pràctica 3: Anamnesi i exploració clínica en el pacient amb hemofília. Casos clínics.

6. Fisioteràpia en oncologia (bloc pràctic)

Pràctica 4 Exercici terapèutic al pacient amb càncer: valoració i dosificació.

Pràctica 5. Comunicació i casos clínics en el pacient oncològic.

7. Fisioteràpia en disfuncions del sòl pèlvic (bloc pràctic)

Pràctica 6. Record anatòmic i funcional del sòl pèlvic. Entrevista clínica i exploració fisioteràpia del pacient amb disfunció de sòl pèlvic.

Pràctica 7. Tècniques de fisioteràpia en les disfuncions del sòl pèlvic: Propiocepció, aprenentatge motor i entrenament del sòl pèlvic. Biofeedback i electroteràpia. Casos clínics I.

Pràctica 8. Altres tècniques de fisioteràpia en les disfuncions del sòl pelvià. Exercicis funcionals i sinèrgies del compartiment abdomino pelvià. Casos clínics II.

8. Fisioteràpia en amputacions i reimplant (bloc pràctic)

Pràctica 9. Abordatge fisioteràpic del pacient amb amputació: Fases pre i post operatori.

Pràctica 10. Abordatge fisioteràpic del pacient amb amputació: Fases ambulatoria i protetitació.

Pràctica 11. Casos clínics

9. Seminari simulació clínica (bloc pràctic)

Sessió de simulació clínica al Centre de Simulació Interdisciplinar en Salut CESIS-UV

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en laboratori	40,00	100
Classes de teoria	20,00	100
Elaboració de treballs individuals	14,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	31,00	0
Preparació de classes de teoria	25,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'ensenyament teòric es realitzarà a l'aula amb l'exposició del temari corresponent (tipus lliçó magistral participativa). Els alumnes coneixeran prèviament els temes per tal de poder aclarir dubtes, conceptes i estimular la seva participació.

En el programa pràctic, l'estudiant aprendrà mitjançant la resolució d'exercicis i problemes, activitats en grup i estudi de casos, i s'entrenaran en habilitats i procediments utilitzats en fisioteràpia de les afeccions oncològiques, uroginecològiques, coagulopaties congènites i del amputat, mitjançant tècniques de simulació . S'estimularà el treball en petits grups.

La programació docent pot ser modificada durant el desenvolupament del curs si el professor, sota criteri de qualitat docent i assimilació de coneixement per part de l'estudiant, ho considera oportú.

AVALUACIÓ

Programa teòric (40% de la nota final): 4 punts

Prova escrita: Examen tipus test de 60 preguntes. $\text{Nota} = [\text{encerts} - (\text{errors} / \text{n}^\circ \text{opcions} - 1)] * (\text{màxima nota} / \text{n}^\circ \text{preguntes})$.

Programa pràctic (60% de la nota final): 6 punts

1. Prova escrita (4 punts): examen distribuït en 4 parts corresponents a cada un dels 4 blocs de contingut en què es divideix el programa pràctic. Cadascuna d'aquestes parts tindrà una nota màxima d'1 punt.
2. Tasques d'avaluació contínua (2 punts).

La qualificació final de l'assignatura serà la suma de la nota obtinguda al programa teòric i al programa pràctic, sempre que l'estudiant supere cadascun dels exàmens (nota mínima de 2 punts al teòric i 2 a l'examen pràctic). A totes les proves escrites es penalitzarà la incorrecció ortogràfica.

L'assistència a les pràctiques és de caràcter obligatori. Es requereix l'assistència al 80% de les pràctiques, i és possible la no assistència al 20% de les restants, però sempre que siga per raons degudament justificades. A causa del caràcter no recuperable de les classes pràctiques, la no-assistència a pràctiques (80%) implica la impossibilitat de superar l'assignatura en cap de les dues convocatòries.

Aquelles activitats d'avaluació contínua que requereixen la presencialitat per les seves característiques particulars no podran ser recuperables fora de l'horari de realització establert al cronograma. El que s'ha indicat anteriorment, queda supeditat a les indicacions concretes per a cada activitat reflectides al document específic explicatiu disponible a l'Aula Virtual.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Bo K, Berghmans B, Morkved S, Van Kampen M. Evidence-based physical therapy for the pelvic floor. Bringing science and Clinical Practice. Ed. Butterworth Heinemann. Elsevier: 2007.
- Calais-Germanin B. El Periné femenino y el parto. Anatomía para el movimiento. La liebre de marzo.1998
- Castillo Montes, Francisco Javier. Fisioterapia y rehabilitación del paciente amputado (ENFERMERIA). Editorial Formación Alcalá. 2017.
- Castillo Montes, FJ. Fisioterapia en procesos oncológicos. Editorial Formación Alcalá. 2018.
- Craig Murray. Amputation, Prosthesis Use, and Phantom Limb Pain: An Interdisciplinary Perspective.

Springer. 2010

- Iriarte, I., Pedret, C., Balias, R. Cerezal, L. Ecografía Musculoesquelética. Exploración de la Anatomía y la Patología. Médica Panamericana; 2020.
- López-Cabarcos C, Querol F, Moreno S, Crespo A, Cuesta R, Alonso C et al. Recomendaciones sobre Rehabilitación en hemofilia y otras Coagulopatías Congénitas. Madrid: Real Fundación Victoria Eugenia; 2009.
- Oskar C. Aszmann, Dario Farina. Bionic Limb Reconstruction. Springer. 2021
- Querol Fuentes F., Aparisi Rodríguez F., Pérez-Alenda S., Jaca Navarro M. y Aznar Lucea J.A. Ecografía: diagnóstico y control evolutivo de las lesiones osteomusculares frecuentes en el paciente hemofílico. Cuadernos actualizados en Coagulopatías Congénitas. 2012;3(1).
- Roldán Jiménez, Cristina. Cáncer de mama y ejercicio físico. 2021.
- Serra Gabriel MR, El Paciente Amputado. Labor de equipo. Barcelona: Ed. Springer: 2001.
- Sotomayor Cattelain Mª X. Guías clínicas de rehabilitación en hemofilia 2012. Hospital de niños Sotero del Rio, Chile.
- Souto Camba S., Pardo Carballido C., Paseiro Ares. Fisioterapia y reeducación de la deglución en la cirugía por cáncer de cabeza y cuello. Revista Fisioterapia 2003;25-5.
- Srivastava A et al. WFH Guidelines for the Management of Hemophilia, 3rd edition. Haemophilia. 2020 ;26 Suppl 6:1-158. doi: 10.1111/hae.14046.
- Torres Lacomba M y Meldaña Suarez A. Fisioterapia del suelo pélvico. Manual para la prevención y el tratamiento en la mujer, en el hombre y en la infancia. Médica Panamericana; 2022.
- Valverde, Juan José; Gómez, Mamen; Navarrete, Agustín. Guía clínica de comunicación en oncología. Estrategias para mantener una buena relación durante la trayectoria de la enfermedad. Editorial DDB. 2015
- Walker C. Fisioterapia en obstetricia y uroginecología. 2ª edición. Elsevier Masson. 2013.
- Yuste Jimenez V, coordinador. Atlas de hemofilia. Salerno: Momento Médico; 2013.
- Zambudio Periago R. Prótesis y rehabilitación del amputado del miembro inferior. Manual SERMEF de Rehabilitación. Medicina Física. Panamericana. Madrid. 2006.

Complementàries

- Balias R. Ecografía musculoesquelética. Barcelona: Paidotribo; 2007.
- Bayo J, Molina R, Pérez J, et al. SEOM clinical guidelines to primary prevention of cancer (2018). Clin Transl Oncol. 2019;21(1):106-113. doi:10.1007/s12094-018-02016-4.
- Calais-Germain B, Vives Parés N. Parir en movimiento. Las movilidades de la pelvis en el parto. La liebre de marzo. 2009.
- Campbell KL, Winters-Stone K, Wiskemann J, et al. Exercise Guidelines for Cancer Survivors: Consensus statement from International Multidisciplinary Roundtable. Med Sci Sports Exerc. 2019;51(11):2375-2390. doi:10.1249/MSS.0000000000002116.
- Delibes Miguel. Señora de rojo sobre fondo gris. 1991
- Dyoung AI. Conservative physiotherapeutic management of chronic haematomata and haemophilic pseudotumours: case study and comparison to historical management. Haemophilia. 2009;15: 253260).
- Ferri A y Amostegui JM. Prevención de las disfunciones del suelo pélvico de origen obstétrico. Fisioterapia 26 (5): 249-65.

- Groose D, Sengler J. Reeducación del periné. Fisioterapia en las incontinencias urinarias. Ed. Masson. 2001.
- Kirkham AA, Bland KA, Zucker DS, et al. Chemotherapy-periodized Exercise to Accommodate for Cyclical Variation in Fatigue. Med Sci Sports Exerc. 2020;52(2):278-286. doi:10.1249/MSS.0000000000002151
- Kortleve, V. Habilidades de comunicación para fisioterapeutas s. Elsevier. 2023.
- Martínez Bustelo S, Ferri Morales A y colaboradores. Entrevista clínica y valoración del suelo pélvico. Fisioterapia 26 (5):260-80.
- Marsh, H. Ante todo, no hagas daño. Ediciones Salamandra. 2016
- Villacrosa JA, Amputaciones del miembro inferior en cirugía vascular: un problema multidisciplinar. Barcelona: Ed. Glosa: 2008.
- Wheaton, L. A. (2017). Neurorehabilitation in upper limb amputation: Understanding how neurophysiological changes can affect functional rehabilitation. Journal of NeuroEngineering and Rehabilitation, 14(1), 41. <https://doi.org/10.1186/s12984-017-0256-8>
- William R. Miller, Stephen Rollnick. La entrevista motivacional: Ayudar a las personas a cambiar (3ª ED.). PAIDOS IBERICA; 2015.